

Consolidarea Statului de Drept și a Mecanismelor Anticorupție în Republica Moldova

Notă Conceptuală: Consiliile Locale de Transparență* ¹

I.) Introducere

Prezenta abordare urmărește două obiective: pe de o parte, regiunile din Republica Moldova se vor bucura de **o atitudine mai bună** în procesul de planificare și implementare a măsurilor (de reformă) din domeniul anticorupției; pe de altă parte, **societatea civilă va avea parte de o implicare mai bună** în orice măsuri din acest domeniu.

Un dialog consecvent între nivelul central și cel regional, precum și implicarea societății civile, vor avea drept rezultat, pe termen mediu, îmbunătățirea calității politicilor anticorupție prin reducerea carențelor la nivel regional.

II.) Consiliile Locale de Transparență

Scopul de bază a "**Consiliilor Locale de Transparență (CLT)**" este de a înființa **grupuri regionale** de reprezentanți de **diferite profesii/grupe** interesați să contribuie la **reducerea corupției** din propria regiune, dar și în întreaga țară. Membrii pot fi specialiști din **sectoarele de interes** ale Proiectului (sănătate, educație, alte), dar și din alte domenii **afectate negativ** de corupție sau care se ocupă de **lupta împotriva corupției** (aplicarea legii, sistemul judiciar etc.). Este important să se creeze un **grup mixt** pentru a se asigura abordarea diferitor opinii și experiențe.

Pe lângă membrii diferitor profesii, **OSC-urile** ar trebui să fie **principalul pilon** al grupurilor. În acest exercițiu urmează a fi implicate acele OSC-uri regionale, care sunt active în domeniul combaterii corupției într-un sens mai larg sau care sunt implicate în sectoarele vizate, în modul descris mai sus. Într-o etapă ulterioară ar trebui de inclus în lucru și alte OSC-uri și inițiative cetățenești de bază. Pe termen mediu și lung, OSC-urile regionale ar trebui să funcționeze ca "**secretariate**" pentru CLT și să conducă procesul.

Obiectivele Cheie ale Consiliilor Regionale pentru Transparență:

1. Platformă de discuții și cunoștințe – întrunirea reprezentanților din sectorul public, societatea civilă și practicieni din sectorul privat pentru a discuta diverse aspecte aferente luptei împotriva corupției, practicile de respectare și tendințe de executare.
2. Monitorizare și supraveghere - abilitarea cetățenilor de a supraveghea activitățile administrației locale pentru a îmbunătăți transparența și responsabilitatea.
3. Analiza politicilor – poate fi structurată în jurul anumitor grupuri de lucru pentru a analiza diferite politici anticorupție și eficacitatea acestora la nivel local.

Extinderea CLT: extinderea consiliilor de transparență poate fi realizată la două nivele: (1) la nivel municipal – concentrând activitățile în jurul problemelor anticorupție municipale; în această premisă, punctul cheie de intrare sunt primarii și Congresul Autorităților Locale din Moldova ([CALM](#)); (2) la nivel raional (raion) – colaborarea cu Consiliile raionale.

¹ Titlul Consiliilor este supus discuțiilor, la fel și actorii implicați.

III.) Trei Dimensiuni

(1) Dimensiunea locală / regională

CLT-urile se vor întruni în mod regulat pentru a **identifica cele mai stringente subiecte** în lupta împotriva corupției. Acest format de lucru are potențialul de a activa resursele regionale și de a crea o rețea locală rezilientă care să conecteze diferite grupuri într-o manieră sustenabilă. Sinergiile dintre părțile interesate locale vor fi create și utilizate pentru acțiunile comune împotriva corupției la nivel local.

Rolul proiectului:

Proiectul va juca un rol crucial la înființarea primului CLT, prin identificarea potențialilor parteneri/membri, explicarea conceptului și susținerea oricărui tip de "muncă de secretariat" necesară pentru organizarea primelor întreveneri. În timpul întâlnirilor, Proiectul va oferi sprijin la moderarea și dirijarea evenimentelor; cu timpul, contribuția Proiectului va scădea iar CLT-urile vor fi gestionate în mod autonom și în ritm propriu. Proiectul va oferi, de asemenea, OSC-urilor locale **granturi** pentru activitatea lor de secretariat și cea conceptuală la înființarea și dezvoltarea CLT-urilor.

(2) Dimensiunea verticală

Propunerile, preocupările și așteptările grupului regional urmează a fi aduse în atenția factorilor de decizie la nivel central. La fel ca "think-tank-urile", consiliile ar putea veni cu **idei** care ar dori să le implementeze/testeze la nivel regional sau local sau cu măsuri care le-au implementat deja și care s-au dovedit a fi povești de succes. Dimensiunea verticală va fi realizată printr-un dialog structurat și continuu între CLT-uri și autoritățile de nivel central. Pentru această dimensiune, implicarea și sprijinul factorilor de decizie locali și regionali sunt importante pentru a asigura sprijinul politic.

Rolul proiectului:

Proiectul va avea un rol important pentru CLT-uri la crearea legăturilor verticale. Urmează organizarea și moderarea unui dialog și trebuie de asigurat monitorizarea subiectelor identificate.

(3) Dimensiunea orizontală – după o perioadă de testare mai extinsă

Pe lângă dialogul cu factorii de decizie, consiliile regionale urmează să **ia legătura** între ele, pentru a împărtăși ideile și preocupările sale, precum și pentru a identifica o soluție comună luând în considerare viziunea tuturor regiunilor.

Rolul proiectului:

La fel ca și în legătura verticală, proiectul va ajuta la crearea primelor contacte și la gestionarea unui dialog eficient între regiuni. Activitățile umbrelă pentru toate regiunile sau o parte din echipele regionale pot contribui la durabilitatea rețelei și la crearea de sinergii între actorii regionali.

IV.) Beneficiile CLT

(1) Consolidarea abordării ascendente în procesul de elaborare a politicilor

- (2) Stabilirea unui dialog durabil cu mai multe canale și a unui sistem de feedback între părțile interesate la nivel regional și central cu privire la anumite aspecte politice referitoare la reforme
- (3) Sporirea capacităților OSC-urilor locale și regionale în formularea politicilor, monitorizarea și evaluarea implementării politicilor și a impactului
- (4) Deținerea eforturilor de reformă la nivel local

V.) Începutul

După cum s-a discutat anterior cu Delegația UE, ar trebui creat un CLT-pilot în una din regiunile Moldovei. Proiectul va contacta Primarul pentru a asigura sprijinul politic și OSC-urile regionale identificate în harta OSC-urilor, elaborată în cadrul proiectului, și va iniția primele discuții pe această idee.

Lansarea mai extinsă, sau CLT-urile în alte regiuni ale Moldovei ar trebui să urmeze la scurt timp după CLT-ul-pilot.

Dimensiunea orizontală a CLT-ului se aplică numai atunci când există mai multe CLT-uri; de asemenea, dimensiunea verticală își poate desfășura impactul mult mai bine, odată ce sunt implicate mai multe regiuni. Dacă unele regiuni urmăresc un anumit domeniu/subiect, în comun, acestea pot atrage atenția necesară, un lucru important pentru a deveni un partener puternic în cazul factorilor de decizie, atunci când se discută agenda politică sau anumite detalii în domeniul combaterii corupției.

După primele activități din regiunile pilot, propunem o mică deplasare prin Moldova, în cadrul căreia ideea se va prezenta și altor regiuni pentru a crea noi CLT-uri, urmate de o lansare de către Proiect a unui apel pentru aplicări și o altă schemă de granturi pentru OSC-uri.